

I detta program för deltagande och bedömning (MBL 63 §) presenteras planlägningsprojektets läge och mål. I programmet redogörs också för hur områdets intressenter kan påverka planläggningen och hur planens konsekvenser bedöms i arbetet.

Programmet för deltagande och bedömning kompletteras vid behov i den pågående planeringen och programmet finns framlagt på kommunkansliet under detaljplanens beredning.

HANGÖ STAD

DETALJPLAN FÖR KOVERHAR VINDKRAFTPARK

Program för deltagande och bedömning

18.3.2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	PLANENS NAMN OCH PLANERINGSOMRÅDE	1
2	PLANERINGSUPPGIFTEN, DESS BAKGRUND, DEFINITION OCH MÅL.....	2
3	PLANERINGSSITUATION	3
3.1	Landskapsplan	3
3.2	Etapplandskapsplan 1	4
3.3	Etapplandskapsplan 2	5
3.4	Generalplan	5
3.5	Detaljplan.....	6
3.6	Markägoförhållanden.....	6
4	INTRESSETER.....	7
5	ANORDNANDET AV DELTAGANDE OCH VÄXELVERKAN	8
6	KONSEKVENSBEDÖMNING OCH INFLUENSOMRÅDE.....	10
6.1	Konsekvensbedömning.....	10
6.1.1	Befintliga utredningar.....	10
6.2	Influensområde	11
7	PRELIMINÄR TIDTABELL	12
8	KONTAKTUPPGIFTER	13

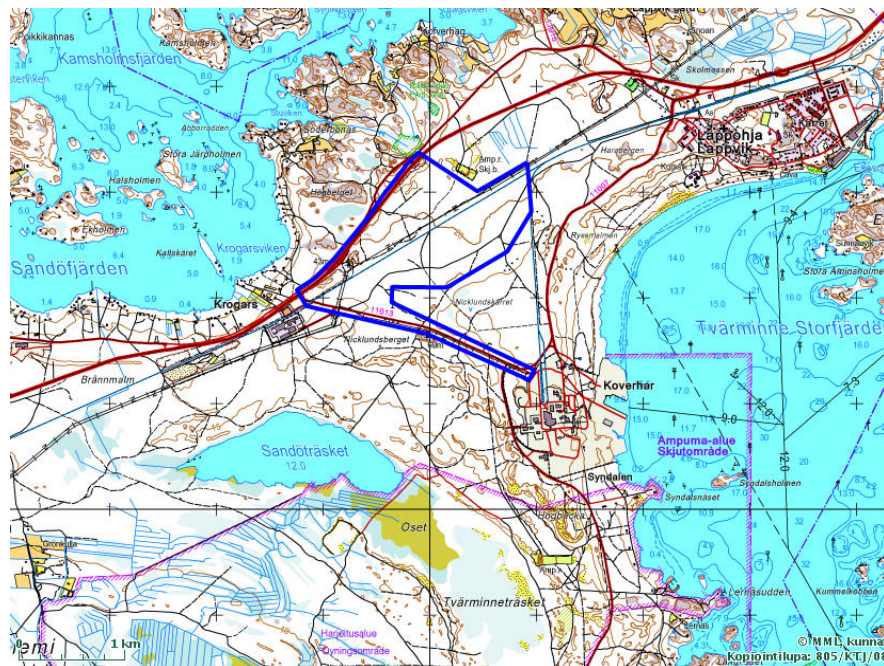
1 PLANENS NAMN OCH PLANERINGSOMRÅDE

Planens namn är Detaljplan för Koverhar vindkraftpark.

Planeringsområdet ligger i Koverhar området i Hangö stad. Planeringsområdet gränsar i nordnordväst till riksväg 25, i västsydväst till Viskovägen, i sydsydost till Koverhar fabriker och i öster till Koverhar industrijärnväg. Projektområdet är jämn momark och används huvudsakligen för skogshushållning (bilderna 1 och 2). Skogen på området har gallrats och träden har stamkvistats. Skogsbilvägar korsar området.

Bild 1. Planeringsområdets ungefärliga läge har markerats med blått.

Bild 2. Planeringsområdets ungefärliga läge har angetts med blå gränser.

2 PLANERINGSUPPGIFTEN, DESS BAKGRUND, DEFINITION OCH MÅL

wpd Finland Oy hör till den internationella wpd-koncernen med inriktning på förnybara energiformer. wpd Finland Oy:s mål är att under de följande 10 åren bygga vindkraftverk med en effekt om 1000 MW i Finland, och på så sätt bidra till att göra vindkraften till en av de främsta förnybara energikällorna i landet.

wpd Finland Oy har tagit initiativet till att utarbeta planen. Hangö stad är planläggare. FCG Planeko Oy utarbetar planen. För genomförandet av Koverhar vindkraftpark har inrättats ett projektbolag med namnet Koverharin Tuulipuisto Oy, ett systerbolag till wpd Finland Oy. Koverharin Tuulipuisto Oy ansvarar för projektgenomförandet. wpd Finland Oy ansvar för den egentliga projektutvecklingen.

wpd-Finland Oy planerar en vindkraftpark i Koverhar området på Hangö udd. Det är fråga om en helhet bestående av 5 - 6 vindkraftverk där varje kraftverk bildar en kraftverksenhet vars effekt är 2,3 - 3,6 MW. Vindkraftparken består av vindkraftverk jämte fundament, jordkablar som förenar dessa, en luftkabel för anslutning till elnätet samt vägar mellan vindkraftverken. Vindkraftverken skulle ligga på ca 500 meters avstånd från varandra och för dem inklusive förbindelsevägarna skulle det behövas sammanlagt ca 7-8 ha markområde. Ett vindkraftverk består av ett torn som anläggs på fundamenten, en rotor med tre blad samt ett maskinrum. Tornet skulle vara ca 100 meter högt och bladet maximalt 55 meter långt, varvid vindkraftverkets topphöjd då skulle vara maximalt 155 meter.

Innan beslut om projektgenomförande av Koverhar vindkraftpark fattas och ansökan om de tillstånd som krävs för projektet lämnas in låter wpd Finland Oy upprätta en miljökonsekvensbedömning (MKB) för projektet. Utarbetningen av programmet för miljökonsekvensbedömning inleddes i november 2008. MKB-förfarandet har offentligt inletts i februari 2009, när MKB-programmet inlämnades till Nylands miljöcentral. Målet är att projektets miljökonsekvensbeskrivning ska bli färdig hösten 2009.

Byggandet av vindkraftverk kräver bygglov i enlighet med markanvändnings- och bygglagen. För området finns ingen gällande detaljplan. wpd Finland Oy har gett initiativet till Hangö stad om att inleda planläggningen. Hangö stadsstyrelse har 9.2.2009 § 40 beslutat ingå avtal ett med Koverharin Tuulipuisto Oy om att inleda planläggningen.

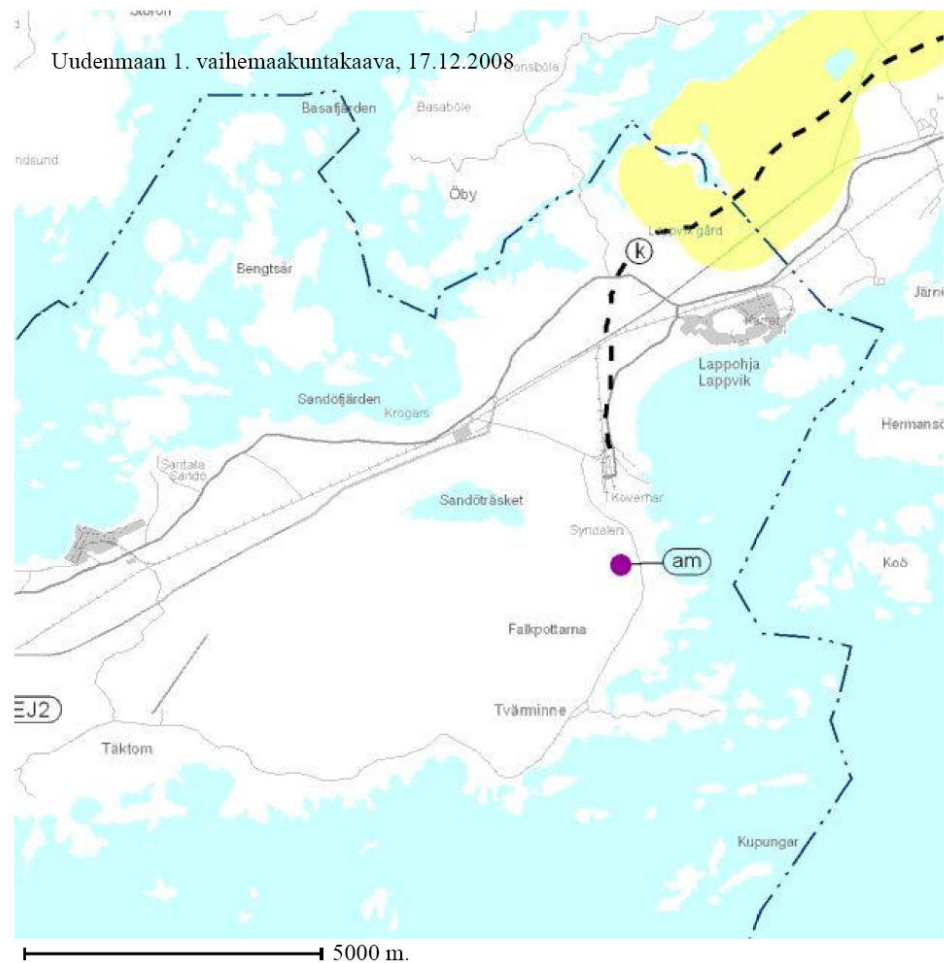
En detaljplan som gör det möjligt att bevilja bygglov och att bygga vindkraftparken utarbetas för planeringsområdet. Avsikten är att sammanfoga detaljplaneförfarandet med förfarandet vid bedömning av miljökonsekvenser i projektet.

3.2 Etapplandskapsplan 1

Etapplandskapsplan 1 för Nyland kompletterar Nylands landskapsplan som har fastställts i november 2006. I etapplandskapsplan 1 har sådana funktioner granskats som har betydande miljökonsekvenser och som ska sammanfogas med varandra. I etapplanen har områdesbehovet för avfallshantering på lång sikt, stenmaterialförsörjning, områden för motorsport och skjutbanor, trafikdepåer och terminaler samt vidsträckta, enhetliga skogsområden behandlats. Även tysta områden har granskats. Landskapsfullmäktige godkände planen 17.12.2008 och den är närvarande på miljöministeriet för fastställelse.

Varken nya beteckningar som har anvisats i etapplandskapsplan 1 eller beteckningar som ska avlägsnas har anvisats inom planeringsområdet. Ett utdrag ur etapplandskapsplan 1 framgår av bild 4.

Bild 4. Utdrag ur etapplandskapsplan 1 för Nyland.

18.3.2009

3.3 Etappplansplan 2

Arbetet med att förnya Nylands landskapsplan har inletts i början av år 2009. När landskapsplanen förnyas är det fråga om att på nytt granska Nylands landskapsplan och etappplansplan 1, vilka har fastställts. Arbetet med etappplansplan 2 fokuserar på regionstrukturen gällande samhällsstrukturen och trafiken. Dessutom utreds behovet av rekreation och grönförbindelser, kulturlandskapsområden och naturobjekt samt jordbruksområden. Åtminstone en uppdatering av energinäten och en kartläggning av energiresurserna, förebyggande av översvämningsrisker och teman kring logistik tas också upp till behandling. Målet med att förnya landskapsplanen är att öka planens styrande verkan och effekter. Många utredningar kommer att göras till grund för arbetet när landskapsplanen förnyas. En utredning kommer att beröra kartläggningen av energiresurserna och uppdateringen av energinäten. Målet är att utreda vindkraftens, torvproduktionens och övriga naturresursers betydelse på landskapsnivå vid energiproduktion.

3.4 Generalplan

Projektområdet ingår i delgeneralplanen för Lappvik-Koverhar (bild 5). Stadsfullmäktige i Hangö har godkänt delgeneralplanen 14.11.2001, men miljöministeriets fastställelse har inte sökts för planen. Delgeneralplanen har således inga rättsverkningar, vilket innebär att landskapsplanen gäller för planeringsområdet.

I delgeneralplanen ligger vindkraftparken på ett område som har betecknats som ett jord- och skogsbruksdominerat område. För områdets sydvästra sida finns beteckningen pv/s, vilket anger ett skyddsområde för en vattentäkt. För den norra sidan har ett område för naturskydd (sl) anvisats och mitt på området ett område för en skjutbana, EA. Öster om naturskyddsområdet finns en beteckning för ett fornminnesobjekt. För områdets sydöstra sida finns en beteckning för ett industri- och lagerområde (T). För den nordöstra sidan finns områdesreserveringar för ickemiljöstörande företagsverksamhet (PTY).

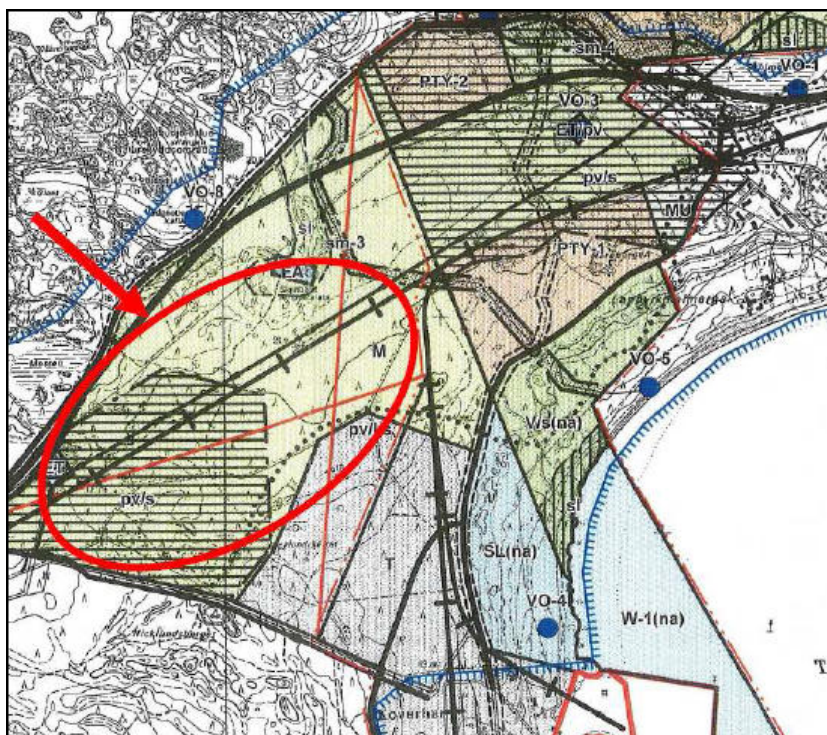

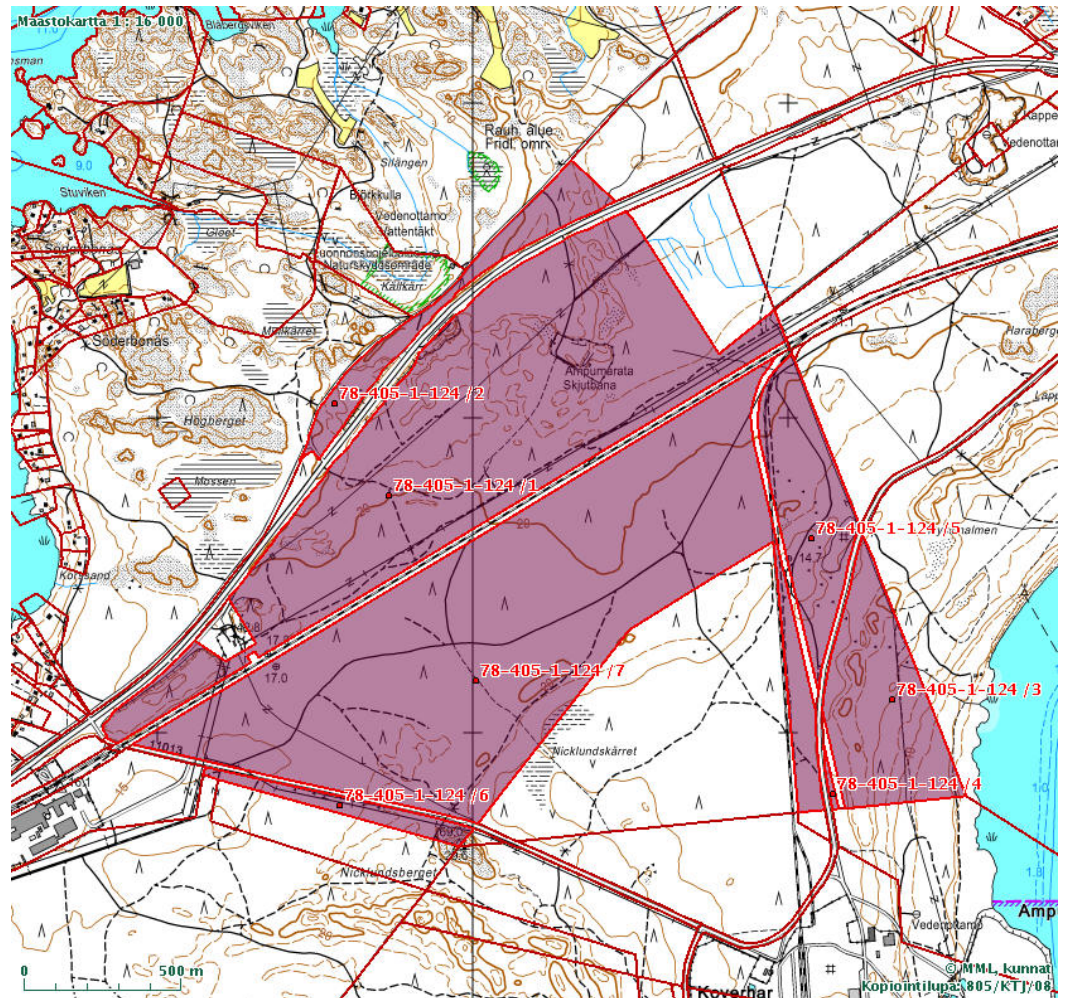
Bild 5. Utdrag ur delgeneralplanen för Lappvik-Koverhar.

3.5 Detaljplan

För området finns ingen detaljplan.

3.6 Markägoförhållanden

Ovako Wire Oy Ab äger planeringsområdet. Koverharin Tuulipuisto Oy har ingått ett markarrendeavtal med markägaren. Avtalet berättigar Koverharin Tuulipuisto Oy att använda det arrenderade området för kommersiell vindkraftsverksamhet.

Bild 6. Fastigheten på vilken projektområdet är beläget. Endast en del av fastigheten har arrenderats för projektet.

4 INTRESSETER

Intressenter är områdets markägare och alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen.

A: Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden planen kan påverka:

- markägarna på planområdet eller på områden som gränsar till det
- invånarna på planområdet och i dess influensområde
- industrin och näringsidkarna på planområdet och i dess influensområde

B: Myndigheter:

- Nylands miljöcentral
- Nylands förbund
- Museiverket
- Ekenäs museum/Västra Nylands landskapsmuseum
- Vägförvaltningen/Nylands vägdistrikt
- Banförvaltningscentralen
- Räddningsverket
- Sjöfartsverket
- Hangö stads förvaltningar
- Forststyrelsen

C: Sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen

- Hangö miljöförening r.f.
- Koverhar Jakt- och skytteförening r.f.
- Krogars vattenskyddsförening r.f.
- Ekö villaförening r.f.
- Lappvik byrådsförening r.f.
- Helsingforstraktens ornitologiska förening Tringa ry
- Hangö flygfältsförening r.f.
- Hangö flygklubb r.f.
- Nylands brigad
- telefon-, el- och vattenbolag som verkar i området

Intressenterna har rätt att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och uttala sin åsikt i saken.

5 ANORDNANDET AV DELTAGANDE OCH VÄXELVERKAN

Inträde av detaljplanläggningens anhängighet samt om framläggandet av planutkastet och planförslaget kungörs i tidningarna Hangö Bladet, Västra Nyland och i Etelä Uusimaa. Kungörelserna, programmet för deltagande och bedömning samt planutkastet och planförslaget läggs ut på Hangö stads internetsidor (www.hanko.fi) och finns till påseende på:

Tekniska och miljöverket
Sandövägen 2, II vån.

Information om projektet finns också på [wpd Finland Oy:s](http://wpd.finland.fi) internetsidor (www.wpd.fi > Ajankohtaiset projektit > Koverhar).

Planlägningsarbetet inleds, program för deltagande och bedömning

Hangö stad kungör inträde av planläggningens anhängighet och lägger fram programmet för deltagande och bedömning till påseende under planlägningsprocessen. Intressenterna kan muntligt eller skriftligt uttala sig om programmet för deltagande och bedömning.

När planläggningen inleds hålls ett myndighetssamråd. Hangö stads representanter, den projektansvariga, planlägningskonsulten och de myndigheter vars verksamhetsområde behandlas i planen kallas till samrådet. Vid samrådet behandlas bl.a. utgångspunkterna för planen och huruvida programmet för deltagande och bedömning är tillräckligt.

Planutkast

Utkastet till detaljplan framläggs till påseende och intressenterna kan anföra sina åsikter om utkastet. Myndigheterna bes om nödvändiga utlåtanden. Planlägningskonsulten upprättar genmälen till anförda åsikter och utlåtanden. Planlägningskonsulten gör de ändringar i planmaterialet som utlåtandena och åsikterna eventuellt ger anledning till.

Planförslag

Förslaget till detaljplan framläggs till påseende och intressenterna kan anföra sina åsikter om förslaget. Myndigheterna bes om nödvändiga utlåtanden. Planlägningskonsulten upprättar genmälen till anförda åsikter och utlåtanden. Planlägningskonsulten gör de ändringar i planmaterialet som utlåtandena och anmärkningarna eventuellt ger anledning till.

Ett myndighetssamråd hålls med anledning av planförslaget. Hangö stads representanter, den projektansvariga, planlägningskonsulten och de myndigheter vars verksamhetsområde behandlas i planen kallas till samrådet. Vid samrådet säkras att planen är klar för godkännande.

Godkännande av planen

Hangö stadsfullmäktige godkänner detaljplanen.

MKB och planläggningen koordineras

Innan beslut om projektgenomförande av Koverhar vindkraftpark fattas och ansökan om de tillstånd som krävs för projektet lämnas låter [wpd Finland Oy](http://wpd.finland.fi) upprätta en miljökonsekvensbedömning (MKB) av projektet. Miljökonsekvenserna bedöms i ett förfarande enligt lagen om bedömning av miljökonsekvenser (468/1994, lagändring 458/2006). Bedömningsförfarandet

18.3.2009

---

baserar sig på Nylands miljöcentral's beslut 22.5.2008 (Dnr UUS-2008-R-7-531) om fallspecifikt tillämpande av MKB-förfarande i detta projekt (MKB-lagen 6 §).

Arbetet med programmet för bedömning av miljökonsekvenser inleddes i november 2008. MKB-förfarandet har inletts offentligt i februari 2008, när MKB-programmet överlämnades till Nylands miljöcentral. FCG Planeko Oy är konsult i miljökonsekvensbedömningens programskede. Nylands miljöcentral har kungjort att konsekvensbedömningsprogrammet är anhängigt och att det hålls framlagt under tiden 9.3. – 30.4.2009. Miljökonsekvensutredningarna görs sommaren och hösten 2009. Målet är att projektets miljökonsekvensbeskrivning ska bli färdig hösten 2009.

Avsikten är att planläggningsprocessen ska sammanfogas med förfarandet vid bedömning av projektets konsekvenser. Utredningarna som görs i MKB-förfarandet betjänar också planläggningen. I projektet strävar man då det är möjligt efter att informera om miljökonsekvensbedömningen och om planläggningen på samma gång.

Ett informationsmöte om Koverhar vindkraftpark anordnades för allmänheten 6.4.2009 på skolan Lappohjan koulu. På mötet informerades också om att planläggningen inleds.

6 KONSEKVENSBEDÖMNING OCH INFLUENSOMRÅDE

6.1 Konsekvensbedömning

Planens konsekvenser bedöms i enlighet med markanvändnings- och bygglagen. Avsikten med konsekvensutredningen är att redan under planeringstiden kunna ta fram uppgifter om planeringslösningarnas betydelse och därmed förbättra den slutliga planens kvalitet. Miljökonsekvensbedömningen avancerar jämsides med den egentliga planeringen, så att eventuella negativa konsekvenser och förebyggandet av dem kan beaktas.

Enligt MBL 9 § "skall en plan basera sig på tillräckliga undersökningar och utredningar. När en plan utarbetas skall miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala, kulturella och övriga konsekvenserna av planen utredas i nödvändig omfattning. Utredningarna skall omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser."

Enligt MBF 1 § "skall utredningarna innehålla tillräckliga uppgifter för att det skall vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser som genomförandet av planen har för:

- människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
- jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
- växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön."

Eftersom det inte finns någon generalplan med rättsverkningar för området kommer konsekvenserna att bedömas i detaljplanläggningen också i förhållande till kravet på innehåll i generalplanen.

I planläggningen utreds också konsekvenserna av plangenomförandet i förhållande till de riksomfattande målen för områdesanvändningen (VAT):

- en internationell eller större betydelse än på landskapsnivå med hänsyn till regionstrukturen, områdesanvändningen eller trafik- och energinätet,
- en betydande inverkan på det nationella kultur- och naturarvet, eller
- en betydande riksomfattande inverkan på ekologisk hållbarhet, regionstrukturens ekonomi eller för att undvika betydande miljöolägenheter.

Utredningen av planens konsekvenser baserar sig på utredningar som har gjorts i området, på befintliga grunduppgifter, fältbesök, grunduppgifter som intressenterna och myndigheterna tillhandahåller och på respons samt på en analys av egenskaperna som ändrar miljön enligt de planer som ska utarbetas. När planens konsekvenser bedöms utnyttjas utredningarna som har gjorts i förfarandet vid bedömning av miljökonsekvenser i projektet Koverhar vindkraftpark. Bedömningen av planens konsekvenser görs i en verbal expertbedömning och upprättas som en del av planbeskrivningen.

6.1.1 Befintliga utredningar

- Material från MKB-förfarandet i Koverhar vindkraftparksprojekt (färdigställs sommaren och hösten 2009)
- Nylands landskapsplan, etapplandskapsplanerna inklusive utredningar
- Generalplanen för Lappvik-Koverhar inklusive utredningar

- Naturinventeringen på Hangö udd, Kaaro J., Keynäs K., 1995. Helsingfors universitet
- Den byggda kulturmiljön – betydande kulturhistoriska miljöer av riksintresse. Museiverket och miljöministeriet, 1993
- Värdefulla bergsområden i Nyland med hänsyn till naturen och landskapsskyddet. Finlands miljöcentral, 2004
- Det riksomfattande skyddsprogrammet för åsar. Miljö- och naturskyddsavdelningens publikation D:6
- Värdefulla landskapsområden. Landskapsarbetsgruppens betänkande II, del 2. Miljöskyddsavdelningen, arbetsgruppens betänkande 66/1992.

6.2 Influensområde

Planens influensområde kan betraktas ur tre synvinklar. Det primära influensområdet berör marken och naturen, som till vissa delar ändrar när planen förverkligas. Det sekundära influensområdet är förknippat med framträdande konstruktioner, d.v.s. ett område där landskapet/storlandskapet förändras. Detta område är mindre på landsidan än på havsområdet. Det tredje influensområdet baserar sig på synpunkten om energiproduktionen och kopplingen till det riksomfattande elnätet, d.v.s. hur stort område energiproduktionen betjänar.

8 KONTAKTUPPGIFTER

Ytterligare information om planläggningen samt mottagande av respons:

Hangö stad:

Teknisk direktör
Sten Öhman
sten.ohman@hanko.fi
040 827 1797

Sandövägen 2, 10960 Hangö

Planläggningskonsult:

FCG Planeko Oy

Planeringschef
Lauri Solin
lauri.solin@fcg.fi
010 409 5294

Markanvändningsingenjör
Emmi Sihvonen
emmi.sihvonen@fcg.fi
010 409 5454

Osmovägen 34, PB 30, 00601 Helsingfors

Ansvarig för vindkraftprojektet:

wpd Finland Oy (Koverharin Tuulipuisto Oy)
Heli Rissanen
h.rissanen@wpd.fi
040 578 7584

Centrumtornet i Hagalund, 02100 Esbo